

Jan BYSTREK, Katarzyna GÓRZYŃSKA

Gatunki rodzaju *Bryopogon* Link emend. Bystr. na Lubelszczyźnie

Виды рода *Bryopogon* Link emend. Bystr. на Люблинщине

Espèces du genre *Bryopogon* Link emend. Bystr. dans la région de Lublin

Praca niniejsza obejmuje wykaz gatunków rodzaju *Bryopogon* stwierdzonych dotychczas na obszarze woj. lubelskiego.

Gatunki rodzaju *Bryopogon* należą do najbardziej rzadkich porostów na obszarze niżowej Polski. Rosną głównie na dużych obszarach leśnych, zwłaszcza w lasach naturalnych lub mało zniszczonych przez gospodarkę człowieka, w miejscach wilgotnych i o czystym powietrzu. Siedliskiem ich są pnie i gałęzie drzew szpilkowych: jodły, sosny i świerka, rzadziej liściastych, zwłaszcza brzozy i buka (wyjątkowo innych gatunków), niekiedy martwe drewno.

Rośliny te są bardzo wrażliwe na zanieczyszczenie powietrza, głównie związkami siarki, i na zmiany warunków wilgotnościowych powodowane osuszaniem siedlisk, nadmiernym przerzedzaniem lasów oraz zakwaszeniem pary wodnej znajdującej się w powietrzu, która dla tych gatunków jest często jedynym źródłem wody. Są one najbardziej czułymi wskaźnikami czystości powietrza.

Zjawisko zanikania gatunków rodzaju *Bryopogon* na obszarze Lubelszczyzny jest obecnie coraz częstsze. Występuje nie tylko wokół większych zakładów przemysłowych, jak Puławy, Kraśnik, Lublin, Chełm i Rejowiec, gdzie na znacznych obszarach obserwuje się już od kilku lat zupełny brak gatunków tego rodzaju, ale również wokół wszystkich miast i osiedli. Obserwuje się również (zwłaszcza w ostatnich 10 latach) zmniejszenie liczby stanowisk wszystkich gatunków rodzaju *Bryopogon* na obszarach mało zniszczonych przez gospodarkę człowieka, zwłaszcza na Roz-

toczu. Główną przyczynę zaniku tych roślin należy upatrywać w zwiększonym udziale węgla kamiennego w procesach spalania, zwłaszcza na wsiach, oraz w niedostatecznym funkcjonowaniu filtrów w zakładach przemysłowych.

Rozmieszczenie poszczególnych taksonów opracowano na podstawie zbiorów zielnikowych Zakładu Systematyki i Geografii Roślin UMCS oraz danych z piśmiennictwa. Dla ułatwienia identyfikacji gatunków opracowano klucz do oznaczania gatunków występujących na obszarze woj. lubelskiego, możliwych również do stwierdzenia na innych obszarach niżowej Polski. Klucz oparto głównie o cechy chemiczne, bardzo wyraźnie różnicujące poszczególne gatunki.

Praca finansowana częściowo przez Komitet Botaniczny PAN.

Klucz do oznaczania gatunków

1. KOH nie barwi plechy ani soraliów 2
2. PFDA (parafenyldwuamina) nie barwi plechy ani soraliów 3
 3. Plecha zwisająca, brodata, soralia brodawkowate *Br. prolifus*
 - 3*. Plecha krzaczkowata, soralia szczelinowate, gałązki od podstawy szeroko zaczerwienione, na zakończeniach oliwkowe lub oliwkowobrunatne *Br. berengerianus*
- 2*. PFDA barwi plechę lub soralia na żółto albo czerwono 4
 4. PFDA barwi soralia i miąższ na czerwono 5
 5. Soralia brodawkowate, plecha czarna lub brunatnoczarna 6
 6. Plecha błyszcząca, bez bocznych gałązeczek w szczytowych partiach, wyraźnie brodata *Br. jubatus*
 - 6*. Plecha matowa, z bocznymi gałązkami w szczytowych częściach gałązek, przeważnie płózca się po korze drzewa *Br. vrangianus*
 - 5*. Soralia szczelinowate lub o nieregularnych brzegach, plecha miedzianobrunatna lub szarobrunatna 7
7. Soredia ziarenkowate lub mączyste 8
 8. Plecha brodata, miedzianobrunatna lub oliwkowoszara, gałązki na całej długości wałeczkowate, regularnie cieniejące . *Br. fuscescens*
 - 8*. Plecha o pokroju częściowo krzaczkowatym lub płózca się po korze drzewa, gałązki powyżej nasady znacznie grubsze od zakończeń, nieregularnie zniekształcone, często delikatnie dołączkowane, plecha brunatnoszara lub brunatnoczarna *Br. positivus*
 - 7*. Soredia igiełkowate, brzegi soraliów nieregularne, plecha nie tworzy brodatych skupień *Br. crispus*
- 4*. PFDA barwi soralia, miąższ i korę na żółto, często siarkowożółto, z wyraźnym złotym nalotem na korze 9
9. Gałązki na całej długości wałeczkowate 10
 10. Soralia brodawkowate 11
 11. Plecha z szarym nalotem. Soredia igiełkowate *Br. sophiae*
 - 11*. Plecha bez szarego nalotu. Soredia ziarenkowate lub mączyste *Br. subcanus*
 - 10*. Soralia szczelinowate *Br. motykanus*
- 9*. Gałązki powyżej nasady znacznie grubsze od szczytowych, do połowy długości wyraźnie spłaszczone *Br. carpaticus*

- 1*. KOH barwi plechę na żółto lub czerwono 12
 12. KOH barwi plechę na czerwono 13
 13. Plecha szara lub żółto-brunatna 14
 14. Plecha szara, soralia brodawkowate *Br. abietinus*
 14*. Plecha żółto-brunatna, na zakończeniach często czerniejąca, soralia szczelinowate *Br. fuscidulus*
 13*. Plecha brunatna lub brunatnoczarna, soralia brodawkowate . *Br. mirabilis*
 12*. KOH barwi plechę na żółto 15
 15. CaOCl_2 nie barwi kory 16
 16. Plecha od podstawy bardzo krótko zaczerniona, soralia brodawkowate 17
 17. PFDA barwi soralia na czerwono, plecha nieregularnie rozgałęziona, gałązki z pseudocyfellami *Br. tatarkiewiczii*
 17*. PFDA barwi soralia na żółto, plecha regularnie rozgałęziona, bez pseudocyfellów *Br. implexus*
 16*. Plecha od podstawy szeroko zaczerniona, soralia szczelinowate, boczne gałązeczki odstające *Br. eciliatus*
 15*. CaOCl_2 barwi korę na czerwono (patrz bibuła filtracyjna), soralia szczelinowate lub o brzegach nieregularnych *Br. setaceus*

SYSTEMATYCZNY WYKAZ GATUNKÓW

Bryopogon berengerianus (Mass.) Gyeł. Roztocze: Obroc, na zwałonym buku w lesie bukowym, 1964 Bystrek.

Bryopogon crispus (Mot.) Bystr. var. *crispus* (*Thallus aeneofuscus, fuscus vel obscure fusco-nigratus*).

Roztocze: okolice Narola na modrzewiu, 1957 Motyka; Krasno-bród, bór chrobotkowy, sosna i brzoza (3, 7), Jacnia, Bondyż, Kaczórki, na brzożach (7); Susiec, na jodle w rezerwacie Rebizanty, na sośnie i brzozie w lesie sosnowym (6); Kosobudy, na brzozie w lesie sosnowym, 1962 Bystrek; Zwierzyniec, na brzożach i sosnach, 1974 Bystrek i Chorążyczewska; Bukowa Góra, las sosnowy u podnóża rezerwatu, 1969 Bystrek. Nart Czerkies, na jodle, 1972 Bystrek. Kotlina Sandomierska: okolice Janowa Lub., na sosnach, 1957 Motyka; Kocudza, na sosnach, 1964 Bystrek; Szklarnie, na suchych gałązkach brzozy w lesie sosnowym, 1964; Zaklików, na brzozie na brzegu lasu, 1967; Józefów, na sosnach i brzożach w lesie sosnowym, 1974 Bystrek. Wyżyna Lubelska: okolice Opola Lubelskiego, na pniach brzozy; Grabówka koło Annapola, na pniach i gałęziach brzozy w lesie sosnowym, 1974 Bystrek; Bychawa Podzamcze, „las Budnego”, na brzozie w lesie sosnowo-dębowym, 1959; Krasnystaw, las w pobliżu miasta, na sośnie, 1959; Pobołowice, na brzozie, 1958 Bystrek, Strzelce, na brzozie, 1973 Bogowski. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sawin, las sosnowy w pobliżu rezerwatu, na sośnie i brzozie, 1969; Sobibór, Żłobek, na brzożach i sosnach, 1973 Bystrek; Okuninka, na

brzozie i sośnie, 1968; Adampol, na brzozie na brzegu lasu, 1968 Bystrek. Wysoczyzna Łukowsko-Siedlecka: las Kryńszczak, na sośnie; rez. Jata, na jodle, 1973 Bystrek.

Var. *griseus* Bystr. nova var. (*Thallus griseus vel griseofuscus*). Roztocze: Susiec, ad *Pinus* in *Abieteto-Pinetum*, 1968 Bystrek (typus LUBL). Równina Lubartowska: Firlej, na sośnie, 1969 Bystrek. Wyżyna Lubelska, okolice Opoła Lub., na brzozie w lesie sosnowym, 1973 Bystrek. Kotlina Sandomierska: okolice Janowa Lub., na sosnach, 1957 Bystrek i Motyka.

Bryopogon positivus G y e l. Roztocze: Susiec (6), Krasnobród, Podzamek, na brzozie, 1969; Kosobudy, na jodłach, 1964; Guciów, na jodle i modrzewiu, 1964 Bystrek; Obrocz, na jodłach, Rydzak (7); Bukowa Góra, na sośnie i jodle, 1964 Bystrek. Kotlina Sandomierska: okolice Józefowa, na sosnach i brzozech, 1974 Bystrek; Wólka Huciańska, na jodle, 1956 Tatariewicz; Karolówka koło Biłgoraja, na dachu goncianym, 1957 Klimczak. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sosnowica, na sośnie, 1957 Motyka; Białka, na sośnie, 1973 Bystrek; Tyśmienica, na brzozie, 1957 Motyka; Sobibór, na brzozie i sośnie, 1973 Bystrek.

Bryopogon fuscescens G y e l. for. *fuscescens*. Roztocze: Susiec, na jodle w lesie jodłowym (2), na sośnie i brzozie (2); Rebizanty i Rybnica na jodłach, 1964 Bystrek; Zwierzyniec, Guciów, na jodle (2); Kosobudy, na sosnach, brzozech i jodłach; Obrocz, na jodle; Kruglik, na jodle, 1974 Bystrek; Bukowa Góra, na jodłach 1969 Bystrek. Kotlina Sandomierska: okolice Janowa Lub., na sośnie, 1956 Motyka (2), Zaklików, na sośnie, 1955 Tatariewicz (2). Polesie Lubelskie: Kijowiec koło Białej Podl., na brzozie, 1955 Rydzak (2).

For. *opaca* Mot. Roztocze: Susiec, na sośnie (2). Kotlina Sandomierska: Huta koło Biłgoraja, na sośnie, 1956 Tatariewicz (2).

Bryopogon eciliatus (Mot.) Bystr. Roztocze, rezerwat Szum, las jodłowy, na pniu jodły, 1957 Motyka. Gatunek nowy dla niżowej Polski, identyczny jak rośliny tatrzańskie.

Bryopogon fuscidulus (Arn). Bystr. Roztocze: Kosobudy, na sośnie w lesie sosnowym koło Rudki, 1963 Bystrek; Zwierzyniec, las jodłowy w Obroczy, 1958 Bystrek.

Bryopogon motykanus Bystr. Roztocze: Susiec, na jodle w lesie jodłowym, 1960 Bystrek (4), Rybnica, na jodle, Bystrek (4, 6); Kosobudy, na sośnie, 1958 Bystrek (4); Bukowa Góra, na sośnie, 1960 Bystrek (4), na jodle, 1950 Rydzak. Kotlina Sandomierska: Nadrzecze koło Biłgoraja, na *Juniperus communis*, 1959 Klimczak.

Bryopogon setaceus (A ch.) Bystr. Roztocze: Susiec, na sosnach, jodłach i brzożach (Zamczysko, Rybnica, Rebizanty), Bystrek (6); Krasnobród, na gałęziach drzew, 1965 Bystrek (3, 7); Zwierzyniec, rezerwaty Obrocz i Nart Czerkies, na jodłach, 1969 Rydzak (7, 11); Bondyż, na jodle, 1958 Bystrek; Guciów, na jodle, 1951 Rydzak; Kosobudy, Krzywe, na świerku i sośnie, 1951 Motyka (3). Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Parczew, na sośnie przy drodze, 1957 Motyka; Ochoża koło Parczewa, na modrzewiu, 1949 Motyka.

Bryopogon carpaticus (Mot.) Bystr. Roztocze: Kosobudy, na świerku, 1951 Motyka (3); Zwierzyniec, Obrocz, na starej jodle w lesie jodłowym, 1958 Bystrek. Identyczna z typem.

Bryopogon prolixus (A ch.) Bystr. Kotlina Sandomierska: Władysławów koło Kocudzy, na sośnie, 1949 Rydzak.

Bryopogon vrangianus G y e l. Roztocze: Józefów, przy drodze Nowiny—Hamernia, na sośnie w lesie sosnowym, 1937 Bystrek. Wyżyna Lubelska: Bychawa, Dębczynna, na starym dębie, 1962 Bystrek. Równina Lubartowska: Kozłówka, na brzożach, 1962 Bystrek.

Bryopogon jubatus (L.) Link emend. Mot. Roztocze: las jodłowy koło wsi Paary, Glanc (9); Zwierzyniec, na gałęziach świerków, Tobolewski, Sulma (12, 13); Glinianki koło Janowa Lub., Żelewsko koło Biłgoraja, Sulma (12). Okazów nie widziałem. W materiałach zielnikowych z Lubelszczyzny nie stwierdziłem. Prawdopodobnie za *Br. jubatus* przyjęto *Br. fuscescens* G y e l.

Bryopogon mirabilis (Mot.) Bystr. Wyżyna Lubelska: okolice Kraśnika, przy drodze do Gizówki, na sośnie, 1951 Rydzak.

Bryopogon sophiae (Mot.) Bystr. Roztocze: Susiec, Rybnica, na gałęziach jodły (3), Skwarki, na sośnie w lesie sosnowym, 1962 Bystrek; Rebizanty na jodle, 1962 Bystrek. Kosobudy, na jodle, 1958 Fijałkowski (14), na sośnie w borze sosnowym, 1951 Motyka (3), Słupy i Stoki, na gałęziach jodły (14) i sosny. Kotlina Sandomierska: Stara Huta, w borze jodłowym, 1956 Fijałkowski.

Bryopogon subcanus (N y l.) G y e l. var. *subcanus*. Roztocze: okolice Bełzca, okolice Narola, Paary, Susiec, Krasnobród, Zwierzyniec, Kosobudy, Tarnogród: na sosnach, brzożach i jodłach, na licznych stanowiskach. Odmiana dość częsta w rezerwatach: Rebizanty, Bukowa Góra, Szum, Nart Czerkies, na jodłach i usychających gałęziach buka. Dane z lat 1951—1964. W r. 1974 tylko na pojedynczych stanowiskach w wyżej wymienionych miejscowościach. Kotlina Sandomierska: w lasach sosnowych i jodłowych okolic Józefowa, Biłgoraja, Janowa Lubelskiego i Kocudzy, na pniach i gałęziach jodły, brzoży i sosny (leg.: By-

strek, Rydzak, Motyka, Fijałkowski, Tatariewicz); Karolówka koło Biłgoraja, na dachu goncianym, 1957 Klimczak. Wyżyna Lubelska: Mościska koło Chełma, na sośnie 1956, Fijałkowski; okolice Opola Lubelskiego, na brzozie, 1972, Bystrek. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sosnowica, na sośnie, 1957 Motyka; Okuninka, na sośnie, 1968 Bystrek.

Var. *subfuscus* (Gyel.) Mot. Roztocze: w lasach okolic Bełzca, Narola, Suśca, Krasnobrodu, Zwierzyńca, Kosobud i Tarnogrodu, w latach 1957—1964 dość pospolita. Obecnie bardzo rzadka; rezerwaty: Szum, Rebizanty, Nart Czerkies, Bukowa Góra, na gałęziach jodeł i brzoź w pobliżu rezerwatów. Kotlina Sandomierska: w lasach okolic Józefowa, Biłgoraja, Janowa Lubelskiego, na jodłach, brzozach i sosnach; Karolówka koło Biłgoraja, na kilku stanowiskach na dachach goncianych, 1957 Klimczak; okolice Zaklikowa, na sośnie, 1955 Tatariewicz. Wyżyna Lubelska: Pobołowice koło Chełma, na gałązkach brzozy, 1962 Bystrek. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sawin, stare sosny koło rezerwatu, 1968 Bystrek; Sosnowica, na sośnie, 1957 Motyka; Brus koło Włodawy, na sośnie, 1970 Karczmarz. Wysoczyzna Łukowska: rezerwat Jata, na jodle, 1972 Bystrek.

Var. *subosteolus* (Gyel.) Mot. Roztocze: Bukowa Góra, na starej jodle pod szczytem góry, 1950 Rydzak; Guciów, na starej usychającej jodle, 1951 Rydzak; Kosobudy, na sosnach, 1951 Rydzak (14), na jodłach 1958 Bystrek; Susiec, Rybnica, na gałęzi jodły i starej sosny w lesie jodłowo-sosnowym, 1962 Bystrek, rezerwat Rebizanty, na jodle 1968 Bystrek.

Var. *obscuratus* Mot. Roztocze: Susiec, Skwarki, las sosnowy, Bystrek (3, 6); Krasnobród, na jodle w uroczysku Jaenia, 1972 Ożóg; Zwierzyniec, Obroc, na starej jodle, 1959 Bystrek; Kosobudy, leśn. Krzywe, las sosnowy, na sośnie, 1951 Motyka (3), Jarugi i Horodzisko, na jodłach (14). Kotlina Sandomierska: Karolówka koło Biłgoraja, na dachu goncianym, 1957 Klimczak.

Bryopogon implexus (Hoffm.) Gyel. Roztocze: Lasy okolic Narola, Suśca (3, 6), Krasnobrodu (7), Zwierzyńca (13), Kosobud (14), Huty Krzeszowskiej: na pniach i gałęziach drzew, przeważnie na usychających gałązkach jodły, modrzewia, na gałązkach sosny, brzozy, rzadziej buka, miejscami (Rybnica, Rebizanty, Obroc, Guciów) pospolicie. W r. 1974 tylko na pojedynczych stanowiskach. Rezerwaty: Rebizanty, Szum, Czar-towe Pole, Nart Czerkies, Rezerwat Czubińskiego, rez. z *Linnaea borealis*, Bukowa Góra: na jodłach i bukach. Kotlina Sandomierska: Karolówka koło Biłgoraja, na goncianych dachach starych zabudowań: Józefów k. Biłgoraja, na sosnach i brzozach w lesie sosnowym, 1957 Klimczak; Władysławów koło Kocudzy, na sośnie, 1950 Rydzak; Ruda koło

Janowa Lub., na sośnie; lasy koło Porytowego Wzgórza, na jodłach, sosnach i brzożach, 1973 Bystrek; Krzczonów, na brzozie w lesie sosnowo-dębowym, 1974 Bystrek. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sobibór, Żłobek, na sośnie i brzozie, 1973; Okuninka, na brzozie w borze chrobotkowym, 1968; Adampol koło Włodawy, na dębie i brzozie, 1968; Białka koło Sosnowicy, na sośnie, 1972 Bystrek; Sosnowica, na sośnie, 1957 Motyka; Brzeziczno, na brzozie, 1973 Bystrek; Milejów, na sośnie, 1950 Motyka. Polesie Lubelskie: Kijowiec, na sosnach, 1954 Rydzak. Wysoczyzna Łukowska: Jata, na jodłach, sosnach i brzożach, 1973 Bystrek. Równina Lubartowska: Kozłówka, na brzozie, 1970 Bystrek.

Bryopogon tatarkiewiczii Bystr. Kotlina Sandomierska: Zaklików, na pniu i gałęzi sosny, 1955 Tatariewicz. Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie: Sosnowica, na sośnie, 1957 Motyka.

BRYOPOGON ABIETINUS BYSTR., NOVA SP.

Thallus cinereus vel griseus, 10—12 cm longus, opacus vel ± nitidulus, a basi irregulariter dichotome ramosus, angulis inter ramos vulgo sat latis et divergentibus, sed mox pendulis. Rami supra basin et in maxima sua parte ca. 0,5 mm crassi, pro maxima parte teretes, tantum hinc illinc valde indistincte complanatuli vel foveatuli. Pseudocyphellae nullae.

Soralia toto in thallo disposita, in novellis ac mediae crassitudinis ramusculis, tuberculosa. Soredia granulosa, alba.

Apothecia adhuc non inventa.

Structura anatomica. Cortex ca. 60—70 μ crassus, fibrosus, in stratu externo usque ad 5 μ crassitudinis, lutescens, medulla laxa, in parte centrali valde laxa, paraplectenchymatica, ex hyphis usque ad 3—4 μ crassis, flexuosis et crebre ramosis impleta. Algae Trebouxia, ca. 10—12 μ in diametro, in medulla, fere sub superficie corticis.

Reactiones chemicae. Cortex et medulla KOH intense aurantiaco-rubescens, KOH+Ca (OCl)₂ et Ca (OCl)₂ non reagentes. Cortex PFDA lutescens, soralia PFDA aurantiaco-rubescens.

Locus classicus: Polonia, Roztocze, Bukowa Góra, ad Abies in Abieteto primitivo, 1950 Rydzak (Typus in herb. Univ. Mariae Curie-Skłodowska).

PIŚMIENNICTWO

1. Bystrek J.: Nowe stanowiska *Alectoria crispa* Mot. w Polsce. *Fragm. Flor. et Geobot.* 8 (2), 189—190 (1962).
2. Bystrek J.: De variabilitate *Alectoriae fusciscentis* Gyełn. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C* 18, 411—418 (1963).

3. Bystrek J.: Materiały do flory porostów Roztocza Środkowego. *Fragm. Flor. et Geobot.* **13** (1), 101—106 (1967).
4. Bystrek J.: *Lichenum nova species in Europa media.* *Acta Mycol.* **6** (1), 3—5 (1970).
5. Bystrek J.: Taxonomic Studies on the Genus *Alectoria*. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C* **26**, 265—279 (1971).
6. Bystrek J., Bystrek J.: Materiały do flory porostów Suśca na Roztoczu Środkowym. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C* **27**, 169—183 (1972).
7. Bystrek J., Ożóg K.: Materiały do flory porostów Krasnobrodu na Roztoczu Środkowym. *Fragm. Flor. et Geobot.* **20** (2), 257—270 (1974).
8. Bystrek J.: *Bryopogon tatarkiewiczii*, nova sp. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C* **30**, 97—98 (1975).
9. Glanc K.: Notatki lichenologiczne z Roztocza. *Pozn. Tow. Przyj. Nauk, Prace Kom. Biol.* **17** (7), 39—52 (1958).
10. Motyka J.: Porosty (*Lichenes*). *Flora polska, Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych.* PWN, Warszawa 1962, **5** (2), 36—103.
11. Rydzak J.: Badania nad stanem ilościowym flory porostów nadrzewnych na Roztoczu. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska sectio C* **24**, 41—63 (1969).
12. Sulma T.: Beiträge zur Kenntnis der Flechtenflora des Lubliner-Hügelland. *Acta Soc. Bot. Pol.* **12** (1), 39—67 (1935).
13. Tobolewski Z.: Porosty okolic Zwierzyńca na Zamojszczyźnie. *Fragm. Flor. et Geobot.* **1** (2), 14—24 (1954).
14. Warmińska B.: Materiały do flory porostów nadleśnictwa Kosobudy. *Fragm. Flor. et Geobot.* **19** (1), 92—100 (1973).
15. Zabińska B.: Porosty rezerwatu Szum. *Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C* **29** (30), 421—425 (1974).

РЕЗЮМЕ

Дается перечень видов рода *Bryopogon* Link emend. Bystr., выступающих на территории Люблинщины. Среди 17 видов находятся: *Bryopogon abietinus* Bystr. — вид, новый для науки; *Bryopogon crispus* var. *griseus* Bystr. — новая для науки разновидность, а также *Bryopogon berengerianus*, *Br. eciliatus*, *Br. tatarkiewiczii*, *Br. fuscidulus*, *Br. prolixus* и *Br. mirabilis* — виды, новые для Люблинщины. Для облегчения идентификации видов дается определитель низинных видов, разработанный на основе химических свойств.

RÉSUMÉ

On a présenté l'index des espèces du genre *Bryopogon* Link emend. Bystr. qui paraissent au territoire de la région de Lublin. Parmi les 17 espèces on a constaté *Bryopogon abietinus* Bystr., l'espèce nouvelle dans la science, *Bryopogon crispus* var. *griseus* Bystr., la variété nouvelle dans la science et *Bryopogon berengerianus*, *Br. eciliatus*, *Br. tatarkiewiczii*, *Br. fuscidulus*, *Br. prolixus* et *Br. mirabilis*, les espèces nouvelles dans la région de Lublin. Afin de faciliter l'identification des espèces on a donné la clef pour déterminer les espèces de terrains bas, élaborée en vertu des propriétés chimiques.